

Datum van inontvangstneming : 30/01/2019

Zaak C-781/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

12 december 2018

Verwijzende rechter:

Tribunale ordinario di Roma (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

31 oktober 2018

Verzoekende partij:

S.I.A.E. - Società Italiana degli Autori ed Editori

Verwerende partij:

Soundreef Ltd

ITALIAANSE REPUBLIEK

De Tribunale ordinario di Roma (rechter in eerste aanleg Rome, Italië)

27E GESPECIALISEERDE KAMER VOOR ONDERNEMINGSRECHT

[omissis]

[omissis] heeft de volgende

VERWIJZINGSBESLISSING [omissis]

gegeven in de civiele procedure in eerste aanleg [omissis]

tussen

S.I.A.E. - Società Italiana degli Autori ed Editori, gevestigd te [omissis] in
[omissis] Rome [Italië] [omissis],

[omissis]

VERZOEKENDE PARTIJ

en

SOUNDREEF LTD, gevestigd te [Londen, Verenigd Koninkrijk] [omissis]
[Or. 2] [omissis]

VERWERENDE PARTIJ

Partijen

- 1 De Società Italiana degli Autori ed Editori (Italiaanse bond van auteurs en uitgevers; hierna: „SIAE”) is een publiekrechtelijke economische vereniging van auteurs en uitgevers die zich bezighoudt met de bemiddeling van auteursrechten, en is opgericht op grond van artikel 1, van wet nr.2 van 9 januari 2008 (bekendgemaakt in GURI nr. 21 van 25 januari 2008). Zij heeft ook andere bij wet toegekende functies, waaronder, in samenspraak met het Ministero per i Beni e le Attività culturali e del Turismo (ministerie van Cultureel Erfgoed, Culturele Activiteiten en Toerisme), de bevordering van studies en initiatieven die tot doel hebben de creativiteit van jonge Italiaanse auteurs te stimuleren en culturele werken voor onderwijs- en opvoedingsdoeleinden voor het publiek toegankelijk te maken door hen via telematicanetwerken te verspreiden. Zij staat onder gezamenlijk toezicht van het Ministero dei Beni e delle Attività Culturali e del Turismo en de Presidente del Consiglio dei Ministri (minister-president). De statuten van de SIAE worden vastgesteld door de algemene vergadering van haar leden op voorstel van de raad van bestuur, en worden goedgekeurd bij besluit van de Presidente del Consiglio dei Ministri. Op haar activiteiten zijn de algemene regels van burgerlijk recht van toepassing.
- 2 Soundreef Ltd. (hierna: „Soundreef”), een vennootschap naar Brits recht, is een onderneming voor collectief beheer van auteursrechten die is ingeschreven in het register van *collecting societies* (auteursrechtenorganisaties) van het *Intellectual Property Office* (bureau voor intellectuele eigendom) van het Verenigd Koninkrijk, en actief is in meerdere landen, waaronder vele lidstaten van de Europese Unie.

Voorwerp van de procedure

- 3 Verzoekster vordert dat wordt vastgesteld dat de bemiddeling op het gebied van auteursrecht die Soundreef in Italië verricht onrechtmatig is omdat inbreuk wordt gemaakt op het exclusieve recht dat aan de SIAE is toegekend ingevolge artikel 180 van de Italiaanse wet nr. 633 van 22 april 1941 [Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio (bescherming van het auteursrecht en andere, naburige rechten), GURI nr. 166 van 16 juli 1941 (hierna: „auteurswet”)], en dat Soundreef zich schuldig maakt aan oneerlijke mededinging; zij eist daarom staking van de handelingen van oneerlijke mededinging en schadevergoeding en daarnaast publicatie van het vonnis, en oplegging van een boete indien deze verplichtingen niet worden nagekomen.

- 4 Het exclusieve recht waarop de SIAE in dit geding aanspraak maakt, betreft uitsluitend het traditionele offlinegebruik van muziekwerken, zoals de verspreiding van muziek binnen winkels of livemuziek, en niet eveneens de wijze van mededeling, waarmee op afstand toezicht kan worden gehouden op het gebruik van de beschermde werken.
- 5 Verweerster betwist deze vorderingen door aan te voeren, voor zover van belang voor deze beschikking, dat het exclusieve recht waarop de SIAE aanspraak maakt niet verenigbaar is met richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt, en met artikel 56 VWEU inzake het vrij verrichten van diensten binnen de Europese Unie.

Europese en nationale toepasselijke bepalingen

- 6 Richtlijn 2014/26/EU gaat uit van de volgende overwegingen: *„In een interne markt waar de concurrentie niet wordt verstoord, bevordert de bescherming van innovatie en intellectueel scheppend werk, tevens investeringen in innovatieve diensten en producten”* (overweging 1), en *„[i]n de Unie gevestigde collectieve beheerorganisaties moeten de door de verdragen geboden vrijheden kunnen genieten wanneer zij rechthebbenden die in andere lidstaten verblijven of in andere lidstaten zijn gevestigd, vertegenwoordigen of licenties verlenen aan gebruikers die in andere lidstaten verblijven of gevestigd zijn”* (overweging 4). Meer in het bijzonder bepaalt deze richtlijn – die de inhoud van aanbeveling nr. 2005/737/EG van de Commissie van 18 mei 2005 betreffende het collectieve grensoverschrijdende beheer van auteursrechten en naburige rechten ten behoeve van rechtmatige onlinemuziekdiensten (PB [L 276] van 21 oktober 2005) heeft overgenomen en uitgebreid naar de volledige sector van auteursrechtelijk beschermde werken – in artikel 5[, lid 2,] het volgende: *„Rechthebbenden hebben het recht om een collectieve beheerorganisatie van hun keuze te machtigen de rechten, rechtencategorieën of soorten werk en andere materie van hun keuze te beheren voor de grondgebieden van hun keuze, ongeacht de [Or. 4] lidstaat van nationaliteit, verblijf of vestiging van de collectieve beheerorganisatie of de rechthebbende.”*
- 7 De richtlijn bepaalt dat twee categorieën entiteiten bevoegd zijn tot het beheer van auteursrechten, die in artikel 3 als volgt zijn gedefinieerd: de collectieve beheerorganisatie (hierna: „CBO”): *„iedere organisatie die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere contractuele regeling gemachtigd is om, als haar enig doel of hoofddoel, auteursrecht of naburige rechten in verband met auteursrecht te beheren namens meer dan één rechthebbende en in het gezamenlijk belang van die rechthebbenden, en die aan één of beide van de onderstaande criteria voldoet: i) ze is eigendom van of staat onder zeggenschap van haar leden; ii) ze treedt op zonder winstoogmerk”*, en de onafhankelijke

beheerentiteit (hierna: „OBE”): *„iedere organisatie die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere contractuele regeling is gemachtigd om, als haar enig doel of hoofddoel, auteursrecht of naburige rechten in verband met auteursrecht te beheren namens meer dan één rechthebbende en in het gezamenlijk belang van die rechthebbenden en die: i) direct noch indirect, geheel noch gedeeltelijk eigendom is van noch onder zeggenschap staat van rechthebbenden, en ii) met winstoogmerk optreedt.”*

- 8 In de Italiaanse rechtsorde wordt de kern van het auteursrecht gevormd door de auteurswet van 22 april 1941 (die net als de andere vermelde nationale bronnen te vinden is op de institutionele website <http://www.normattiva.it/>) en wijzigingen daarvan. Volgens artikel 180 van de auteurswet, in de versie die gold tot 15 oktober 2017, is uitsluitende de SIAE bevoegd tot *„[b]emiddelingsactiviteiten die, hoe dan ook, rechtstreeks dan wel indirect door middel van ingrijpen, bemiddeling, machtiging, vertegenwoordiging alsook overdracht worden verricht voor de uitoefening van vertegenwoordigings-, uitvoerings-, voordracht-, en uitzendingsrechten, met inbegrip van mededeling aan het publiek via satelliet, en rechten van mechanische en cinematografische reproductie van beschermde werken, [...]”* met het oog op: *„1) de verlening, namens en in het belang van rechthebbenden, van licenties en vergunningen voor de exploitatie van beschermde werken; 2) de ontvangst van de inkomsten die uit deze licenties en vergunningen voortkomen; 3) de verdeling van deze inkomsten onder de rechthebbenden.”* Deze bepaling laat de mogelijkheid van de auteur onverlet om zijn rechten zelf, zonder de bemiddeling van de SIAE, te beheren (artikel 180, lid 4).

[Or. 5]

- 9 Volgens de artikelen 185 en 186 van de auteurswet is deze wet van toepassing op alle werken van Italiaanse auteurs die voor het eerst waar dan ook worden gepubliceerd, op de werken van in Italië verblijvende buitenlandse auteurs die voor het eerst in Italië worden gepubliceerd, en op alle werken van buitenlandse auteurs overeenkomstig de internationale verdragen waarbij Italië is aangesloten.
- 10 De richtlijn is in Italiaans recht omgezet bij decreto legislativo (wetgevingsbesluit) nr. 35 van 15 maart 2017, GURI nr. 72 van 27 maart 2017, die in werking is getreden op 11 april 2017 (hierna: „decreto legislativo nr. 35/17” of „omzettingsbesluit”). In dit besluit is bepaald dat diensten voor het beheer van rechten kunnen worden verleend door CBO’s, waaronder uitdrukkelijk de SIAE, en OBE’s, waarvan de definitie in dit besluit is overgenomen uit de overeenkomstige bepaling van de richtlijn (artikel 2, leden 1 en 2, decreto legislativo nr. 35/17). Daarnaast bepaalt artikel 4, lid 2, het volgende: *„Rechthebbenden kunnen het beheer van hun rechten, van de betrokken categorieën of van de soorten werken en van de andere beschermde materialen in de door hen aangegeven grondgebieden toevertrouwen aan een collectieve beheerorganisatie of een onafhankelijke beheerentiteit van hun keuze, ongeacht de lidstaat van nationaliteit, verblijf of vestiging van de collectieve*

beheerorganisatie, de onafhankelijke beheerentiteit of de rechthebbende, onverminderd het bepaalde van artikel 180 van wet nr. 633 van 22 april 1941 ter zake van de bemiddeling van auteursrechten.” Zoals gezien is het eerste deel van de bepaling vrijwel letterlijk uit de richtlijn overgenomen, terwijl het laatste deel het reeds bestaande exclusieve recht van artikel 180 auteurswet onverlet laat.

- 11 Enkele maanden na de vaststelling van decreto legislativo nr. 35/17 heeft de Italiaanse wetgever het auteursrecht nogmaals gewijzigd, en wel bij artikel 19 van decreto legge (voorlopig wetsbesluit) nr. 148 van 16 oktober 2017 [Disposizioni urgenti in materia finanziaria e per esigenze indifferibili (spoedmaatregelen op financieel gebied en dringende noodzaken), GURI nr. 242 van 16 oktober 2017], dat op 16 oktober 2017 in werking is getreden en met wijzigingen is omgezet bij wet nr. 172 van 4 december 2017 (GURI nr. 284 van 5 december 2017). Deze bepaling – die werd ingevoerd naar aanleiding van de opmerkingen van de Europese Commissie aan de Italiaanse regering over de omzetting van de richtlijn in Italië – heeft artikel 180 van de auteurswet gewijzigd door het oorspronkelijk alleen aan de SIAE voorbehouden recht uit te breiden „naar andere collectieve beheerorganisaties als bedoeld in decreto legislativo nr. 35 van 15 maart 2017”. Hieronder is de huidige tekst van artikel 180 van de auteurswet, van lid 1 tot en met lid 4 weergegeven. Artikel 180: „**[1.] [Or. 6]** *Bemiddelingsactiviteiten die, hoe dan ook, rechtstreeks dan wel indirect door middel van ingrijpen, bemiddeling, machtiging, vertegenwoordiging alsook overdracht worden verricht voor de uitoefening van vertegenwoordigings-, uitvoerings-, voordracht-, en uitzendingsrechten, met inbegrip van mededeling aan het publiek via satelliet, en rechten van mechanische en cinematografische reproductie van beschermde werken, zijn voorbehouden aan de Società italiana degli autori ed editori (SIAE) en aan andere collectieve beheerorganisaties als bedoeld in decreto legislativo nr. 35 van 15 maart 2017. [2.] Deze activiteiten worden uitgeoefend om de volgende handelingen te verrichten: 1) de verlening, namens en in het belang van rechthebbenden, van licenties en vergunningen voor de exploitatie van beschermde werken; 2) de ontvangst van de inkomsten die uit deze licenties en vergunningen voortkomen; 3) de verdeling van deze inkomsten onder de rechthebbenden. [3.] De activiteiten van de Società italiana degli autori ed editori (S.I.A.E.) worden eveneens verricht in overeenstemming met de voorschriften in de regelgeving van de derde landen waar zij een georganiseerde vertegenwoordiging heeft. [4.] De bovengenoemde exclusieve bevoegdheid laat de mogelijkheid van de auteur, zijn erfopvolgers of zijn rechtsopvolgers onverlet om de bij deze wet aan hen toegekende rechten rechtstreeks uit te oefenen.*”

Verweer en argumenten van partijen

- 12 Partijen zijn het erover eens dat Soundreef in Italië sinds 2011 bemiddelingsactiviteiten verricht ten aanzien van auteursrechtelijk beschermde werken, door licenties te verlenen voor de mededeling aan het publiek van muziekwerken van zowel Italiaanse als buitenlandse auteurs in winkels en andere openbare gebouwen, en voor de organisatie van liveconcerten. Zij zijn het er ook

over eens dat de SIAE beantwoordt aan de wettelijke definitie van „collectieve beheerorganisatie”, terwijl Soundreef beantwoordt aan de wettelijke definitie van „onafhankelijke beheerentiteit”. Meer in het bijzonder is laatstgenoemde op de Italiaanse markt aanwezig als alternatief voor en concurrent van de SIAE, met het oogmerk machtigingen van auteurs te verkrijgen en gebruikers licenties te verlenen, waarbij zij stelt dat zij efficiëntie en snelle uitbetaling van de vergoedingen kan garanderen.

- 13 Verzoekster legt artikel 180 van de auteurswet aldus uit dat deze bepaling uitsluitend betrekking heeft op de verlening van licenties aan gebruikers, en zij sluit derhalve uit dat het exclusieve recht dat deze regeling aan haar en de andere CBO's heeft voorbehouden in strijd is met de keuzevrijheid die in artikel 4, lid 2, van het omzettingsbesluit is vastgelegd, welke bepaling ook betrekking heeft op OBE's. Voorts betoogt zij dat lidstaten op grond van de richtlijn [Or. 7] lidstaten de mogelijkheid hebben, doch niet verplicht zijn, om OBE's een vergunning te verlenen om namens rechthebbenden licenties te verlenen. Zij concludeert dat de activiteiten die Soundreef in Italië verricht als onrechtmatig moeten worden beschouwd, zowel in de periode voorafgaand aan de vaststelling van de richtlijn, althans tot de voor de omzetting daarvan vastgestelde termijn (10 april 2016), als in de daarop volgende periode tot op heden, wegens het exclusieve recht dat op grond van het genoemde artikel 180, in de ten tijde van de feiten geldende versie, aan haar is voorbehouden.
- 14 Meer bepaald voert verzoekster aan dat met de richtlijn werd beoogd basisbeginselen voor beheer en transparantie voor CBO's te codificeren – en aldus meer toezicht op deze organismen mogelijk te maken opdat zij, in het belang van de leden en de gebruikers, beter worden beheerd – terwijl ten aanzien van OBE's daarentegen louter specifieke verplichtingen tot transparantie, openbaarmaking, informatieverstrekking zijn opgelegd voor het geval dat ook deze organisaties van de afzonderlijke lidstaten een vergunning krijgen om op de markt werkzaam te zijn, ook om te voorkomen dat hun een concurrentievoordeel ten opzichte van CBO's wordt toegekend. In deze zin pleit artikel 2, [lid 4], waarin is vermeld welke bepalingen van de richtlijn op OBE's van toepassing zijn: artikel 16, lid 1, de artikelen 18 en 20, artikel 21, lid 1, onder a), b), c), e) f), en g), en de artikelen 36 en 42.
- 15 Dat CBO's een andere positie hebben dan OBE's wordt volgens verzoekster gerechtvaardigd door hun bijzondere status en hun rol bij de bevordering van diversiteit van cultuuruitingen, zoals is erkend in overweging 3 van de richtlijn, waarin wordt verwezen naar artikel 167 VWEU, en dit vindt volgens haar bevestiging in het feit dat in de overwegingen 4 en 19 van de richtlijn – betreffende de vrijheid van grensoverschrijdend handelen en de vrijheid van de auteurs bij de keuze van de beheerder – en het reeds genoemde artikel 5, [lid 2], naar de letter alleen naar CBO's wordt verwezen.
- 16 Ter onderbouwing van haar standpunt verwijst de SIAE naar het arrest van het Hof van Justitie van 27 februari 2014 in de zaak OSA (C-351/12, EU:C:2014:110)

waarin het Hof heeft geoordeeld dat artikel 16 van richtlijn 2006/123/EG van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, alsmede de artikelen 56 en 102 VWEU aldus moeten worden uitgelegd dat zij niet in de weg staan aan de regelgeving van een lidstaat die het collectieve beheer van auteursrecht met betrekking tot bepaalde beschermde werken op het grondgebied van de staat voorbehoudt aan één collectieve beheerorganisatie voor auteursrechten.

[Or. 8]

- 17 Volgens verweerster Soundreef is de uitsluiting van OBE's die uit de huidige tekst van artikel 180 van de auteurswet volgt niet in overeenstemming met het Unierecht, en moet met het oog op de buitentoepassingstelling van de nationale regeling de volgende een prejudiciële vraag over de uitlegging van de Unieregeling worden gesteld: *„Is een nationale bepaling die weliswaar erkent dat er een vrije markt voor de bemiddeling van auteursrechten bestaat, doch bepaalde organisaties – te weten, onafhankelijke beheerentiteiten zoals gedefinieerd in richtlijn 2014/26/EU – uitsluitend op grond van hun juridische aard de toegang tot die markt ontzegt, in overeenstemming met het Unierecht, en met name artikel 56 VWEU en de genoemde richtlijn?”*

Opmerkingen van de verwijzende rechter over de prejudiciële vraag

- 18 Volgens de nationale regeling die voortvloeit uit artikel 4, lid 2, van het omzettingsbesluit en de huidige tekst artikel 180 van de auteurswet, zoals gewijzigd om haar aan de richtlijn aan te passen, hebben OBE's geen toegang tot de Italiaanse markt, aangezien zij verplicht zijn om vertegenwoordigingsovereenkomsten met de SIAE of andere CBO's te sluiten, terwijl de mogelijkheid van rechtstreeks beheer door de rechthebbenden onverlet blijft. In de nationale rechtspraak zijn er geen relevante uitspraken over de verenigbaarheid van deze regeling met de richtlijn [omissis].
- 19 Aangezien OBE's zich volgens de richtlijn rechtmatig kunnen bezighouden met het beheer en de bemiddeling van auteursrechten, vereist elke territoriale beperking aan hun werkzaamheid – gezien de concurrentiebevordering die de rechtsorde van de Unie nastreeft – een rechtvaardiging die kan worden teruggevoerd op één van de in deze rechtsorde uitdrukkelijk vermelde gevallen. Zoals bekend hebben veel lidstaten van de Europese Unie wettelijke exclusieve rechten ten aanzien van de bemiddeling van auteursrechten vrijwel volledig afgeschaft, en laten zij naast CBO's eveneens – ook in andere lidstaten gevestigde – OBE's tot de markt toe.
- 20 OBE's zijn, net als CBO's, organisaties die gemachtigd zijn om auteursrechten te beheren namens meer dan één rechthebbende in het gezamenlijk belang van die rechthebbenden. De structurele en functionele **[Or. 9]** verschillen tussen deze organisaties kunnen weliswaar van belang zijn voor de regeling van hun functioneren op nationaal niveau en het toezicht, doch zij lijken op het eerste

gezicht niet relevant voor eventuele beperkingen van de bemiddelingsactiviteit, die in structurele zin identiek is, aangezien zij bestaat in de verwerving van machtigingen en de verlening van licenties, en hoe dan ook moet worden verricht in het belang van de rechthebbenden.

- 21 Het feit dat de richtlijn in de overwegingen 4 en 19 en artikel 5, [lid 2,] uitsluitend naar CBO's verwijst, sluit als zodanig niet uit dat ook OBE's de bescherming van artikel 56 VWEU kunnen genieten.
- 22 In de meeste bepalingen van de richtlijn worden de activiteiten van het collectieve beheer van de rechten, zowel wat de verwerving van de machtiging van auteurs als wat de verlening van licenties aan gebruikers betreft, als één geheel gezien, zodat het recht van OBE's om op de markt actief te zijn ook zou kunnen worden afgeleid uit overweging 15 van de richtlijn, als uitvloeisel van het vrije recht van rechthebbenden om de machtiging ook aan deze entiteiten te verlenen (*„Rechthebbenden moeten vrij zijn om het beheer van hun rechten toe te vertrouwen aan onafhankelijke beheerentiteiten”*), in lijn met de concurrentiebevorderende opzet van de richtlijn.
- 23 Het door verzoekster aangehaalde arrest van het Hof van Justitie van 27 februari 2014 in de zaak OSA (C-351/12, EU:C:2014:110) heeft duidelijk betrekking op het rechtskader dat vóór de inwerkingtreding van richtlijn 2014/26/EU gold. In de prejudiciële vraag in de onderhavige zaak is immers niet aan de orde of het monopolie – dat volgens de SIAE niet langer bestaat – rechtmatig is, maar of het rechtmatig is dat een bepaalde categorie organisaties van de geliberaliseerde markt wordt uitgesloten.
- 24 De gestelde vraag lijkt duidelijk binnen de werkingssfeer van de Unieregeling te vallen, zowel omdat een volledige nationale markt – in casu de Italiaanse – zonder meer een substantieel deel van de gemeenschappelijke markt vormt, als omdat de tegenpartij van de SIAE in het geding een auteursrechtenorganisatie is die rechtmatig op de markt van andere landen van de Europese Unie actief is en zich bezighoudt met het beheer en de bemiddeling van auteursrechten ten behoeve van zowel Italiaanse als buitenlandse auteurs.
- 25 Indien de prejudiciële vraag gegrond is, moet voor de beslechting van de zaak artikel 4, lid 2, van het omzettingsbesluit worden toegepast, dat rechthebbenden de mogelijkheid biedt om het beheer toe te vertrouwen aan een collectieve beheerorganisatie dan wel een onafhankelijke beheerentiteit naar hun keuze die in een willekeurige lidstaat **[Or. 10]** is opgericht of gevestigd, doch zonder verwijzing naar artikel 180 van de auteurswet en het daarin vervatte exclusieve recht dat aan de SIAE en de andere CBO's is voorbehouden; dat wil zeggen, de regeling van nationaal recht die in overeenstemming is met de richtlijn moet worden toegepast, en niet de richtlijn zelf. Het feit dat de werking van richtlijnen binnen de lidstaten – die om deze reden „verticale werking” wordt genoemd – niet geldt ten aanzien van privaatrechtelijke betrekkingen tussen particulieren, is

derhalve geenszins van invloed op de relevantie van de prejudiciële vraag die in deze zaak wordt gesteld.

- 26 De prejudiciële vraag is relevant in het onderhavige geding hoewel de termijn voor de omzetting van de richtlijn en het omzettingsbesluit in de loop van dit geding zijn verstreken, aangezien verzoekster aanvoert dat verweerster haar onrechtmatige gedrag blijft voortzetten, en zij op grond daarvan heeft gevorderd dat verweerster wordt gelast dit gedrag te staken en haar verzoek tot schadevergoeding heeft uitgebreid naar de daaropvolgende periode.
- 27 Daarom moet worden beoordeeld of de nationale regeling buiten toepassing moet worden gelaten om te garanderen dat de Unierechtelijke regelgeving inzake de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten (artikelen 49 en 56 VWEU) en richtlijn 2014/26/EU wordt geëerbiedigd, en met dit oogmerk moet aan het Hof van Justitie de prejudiciële vraag worden voorgelegd, zoals hieronder opnieuw geformuleerd.

Prejudiciële vraag

- 28 *„Moet richtlijn 2014/26/EU aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staat aan een nationale regeling die de toegang tot de markt voor de bemiddeling van auteursrechten, althans de verlening van licenties aan gebruikers, voorbehoudt aan organisaties die volgens de definitie van deze richtlijn kunnen worden gekwalificeerd als collectieve beheerorganisaties, met uitsluiting van organisaties die kunnen worden gekwalificeerd als onafhankelijke beheerentiteiten die in dezelfde staat of in andere lidstaten zijn opgericht?”*

Dictum

[omissis]

Geeft opdracht deze beslissing onmiddellijk naar de griffie van het Hof van Justitie van de Europese Unie te zenden.

[omissis] 31 oktober 2018

[omissis]